

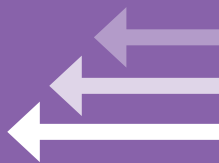

پست اطلاعاتی

اچ آی وی / ایدز:

پیشگیری از انتقال اچ آی وی از مادر به فرزند

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به ایدز باشند:
خودمراقبتی و آزمایش اچ آی وی دو عامل موثر در پیشگیری ایدز

مادر شدن و داشتن فرزند سالم یکی از آرزوهای اکثر زنان است و برای رسیدن به این آرزو از هیچ اقدامی دریغ نمی‌کنند. اما همه مادران از اقدامات لازم برای داشتن یک بارداری و تولد نوزاد سالم آگاهی ندارند، در حالی که با آگاهی از مشکلات احتمالی و نحوه پیشگیری از آنها و اقدامات پیشگیرانه لازم، می‌توانند یک نوزاد سالم و با نشاط داشته باشند.

معمولاً اقدامات پیشگیرانه بسیار آسان‌تر و کم هزینه‌تر از مراقبت و درمان‌های لازم در صورت بروز مشکلات و بیماری‌ها هستند. یکی از مشکلات و بیماری‌هایی که امروزه مادران و نوزادان آن‌ها را تهدید می‌کند ابتلا به اچ‌آی‌وی/ ایدز است، البته با آگاهی و انجام مراقبت و درمان به‌موقع و صحیح می‌توان از تولد نوزاد مبتلا به اچ‌آی‌وی پیشگیری کرد. یکی از مهم‌ترین اقدامات برای پیشگیری از انتقال اچ‌آی‌وی به نوزادان و کودکان، شناسایی به‌موقع مادران مبتلا به اچ‌آی‌وی و مراقبت و درمان پیشگیرانه برای آن‌ها است.

راه‌های انتقال اچ‌آی‌وی

سه راه عمده انتقال اچ‌آی‌وی عبارت است از :

- از طریق خون و فرآورده‌های خونی آلوده
- روابط جنسی محافظت نشده با فرد مبتلا به اچ‌آی‌وی
- از مادر مبتلا به اچ‌آی‌وی به فرزند

با توجه به راه‌های انتقال گفته شده، همه افراد در صورت نداشتن آگاهی و عدم پیشگیری ممکن است در معرض خطر ابتلا به اچ‌آی‌وی باشند لذا این بیماری مخصوص گروه خاصی نیست. با در نظر گرفتن راه‌های انتقال بیماری، افراد زیر بیش از سایرین در معرض خطر هستند:

- مصرف‌کنندگان تزریقی مواد مخدر
- مصرف‌کنندگان مواد محرک و روان‌گردان صنعتی (شیشه)
- افرادی که روابط جنسی محافظت نشده (بدون استفاده از کاندوم) با افراد مختلف دارند
- همسر یا شرکای جنسی افراد فوق‌الذکر

انتقال اچ آی وی از مادر به کودک

انتقال ویروس از مادر مبتلا به اچ آی وی به کودک می‌تواند در طول بارداری، زایمان و شیردهی اتفاق بیفتد. ولی بیش‌ترین احتمال انتقال، در اواخر دوره بارداری و به‌خصوص «هنگام زایمان و دوران شیردهی» اتفاق می‌افتد. برای پیشگیری از انتقال ویروس از مادر مبتلا به کودک، توصیه می‌شود که:

- زنان مبتلا به اچ آی وی تا حد امکان باردار نشوند؛
- و یا پیش از تصمیم به بارداری، حتماً به مراکز بهداشتی - درمانی و یا مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری مراجعه کنند تا از خدمات مشاوره‌ای استفاده نمایند.
- مادر مبتلا در صورت باردار شدن باید در طول بارداری تحت مراقبت در مراکز بهداشتی - درمانی و مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری قرار گیرد تا برای جلوگیری از انتقال اچ آی وی به جنین، پیشگیری دارویی انجام شود.
- همچنین توصیه می‌شود زایمان نیز به صورت سزارین انجام شود زیرا احتمال انتقال اچ آی وی در زمان زایمان طبیعی بسیار زیاد است.
- نوزادان متولد شده، پس از تولد باید بلافاصله تحت درمان پیشگیری با داروهایی که توسط پزشک تجویز می‌شود قرار گیرند.
- از آنجایی‌که اچ آی وی از طریق شیردهی نیز به نوزاد منتقل می‌شود، نوزادان مادران مبتلا به اچ آی وی باید با شیر مصنوعی (شیرخشک) تغذیه شوند.

اگر تمامی مراقبت‌های دوران بارداری، زایمان و شیردهی به‌طور دقیق و صحیح انجام شود احتمال ابتلای نوزاد به اچ آی وی بسیار پایین خواهد بود.

چگونه می‌توان ابتلا به اچ آی وی را تشخیص داد؟

در مرحله بدون علامت هیچ نشانه‌ای از بیماری وجود ندارد لذا نه خود فرد و نه اطرافیان او نمی‌توانند بفهمند که فرد مبتلا است. به عبارت دیگر ابتلا به اچ آی وی را به هیچ عنوان از روی «ظاهر فرد» نمی‌توان تشخیص داد. بعد از ورود ویروس به بدن، در بدن موادی به نام آنتی بادی تولید شده که به تدریج میزان آن در خون زیاد می‌شود. هرچند تولید این ماده هم علامتی ایجاد نمی‌کند اما از آنجا که با روش‌های آزمایشگاهی می‌توان این ماده (آنتی بادی) را در خون تشخیص داد، به کمک آن می‌توان به ابتلای فرد پی برد.

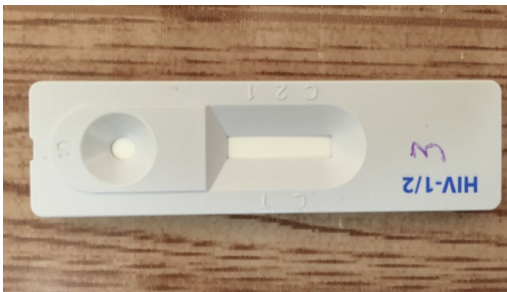
پس، در دوره بدون علامت، فرد هیچ علامت ظاهری ندارد اما تست آزمایشگاهی او مثبت است. همان‌طور که اشاره شد آنتی بادی به تدریج شروع به ترشح می‌کند، بنابراین از زمانی که ویروس وارد بدن می‌شود تا زمانی که سطح آنتی بادی به حدی برسد که قابل اندازه‌گیری باشد، مدت زمانی (بین ۲ هفته تا ۳ ماه) طول می‌کشد که به آن «دوران پنجره» می‌گویند. در دوران پنجره علی‌رغم این‌که ویروس در بدن انسان وجود دارد اما فرد علامتی ندارد و تست آزمایشگاهی او نیز مثبت نمی‌شود ولی فرد می‌تواند ویروس را به دیگران منتقل کند.

خانم‌ها چگونه باید بفهمند که به اچ آی وی مبتلا هستند یا خیر؟

در صورت بارداری یا تصمیم به بارداری، برای تشخیص ابتلا به اچ آی وی با آزمایش تشخیصی سریع به راحتی می‌توان ابتلا به ویروس را تشخیص داد. در حال حاضر با تست تشخیصی سریع، احتمال ابتلا یا عدم ابتلا به اچ آی وی حداکثر در ۲۰ دقیقه در خون مشخص می‌شود. البته در صورت مثبت شدن این آزمایش باید حتماً آزمایش تاییدی انجام شود.

با مراجعه به مراکز بهداشتی - درمانی یا مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری می‌توان این آزمایش را انجام داد. مشاوره و انجام آزمایش در این مراکز رایگان و کاملاً محرمانه است.

آیا تشخیص زودرس کمکی به پیشگیری از انتقال ویروس به نوزاد می‌کند؟

مسلماً تشخیص زودرس ابتلا به اچ‌آی‌وی در پیشگیری از ابتلای کودک موثر است. اگر ابتلا به اچ‌آی‌وی پیش از بارداری یا هر چه زودتر در زمان بارداری تشخیص داده شود امکان پیشگیری از ابتلای نوزاد به شکل چشمگیری افزایش می‌یابد.

اگر ابتلا به اچ‌آی‌وی پیش از بارداری تشخیص داده شود، زوجین می‌توانند در مورد فرزنددار شدن یا نشدن‌شان تصمیم بگیرند. در صورتی‌که تشخیص ابتلا به اچ‌آی‌وی در زمان بارداری به‌خصوص هر چه زودتر صورت پذیرد، این افراد می‌توانند برای پیشگیری از انتقال ویروس به نوزاد در مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری، خدمات درمانی را به‌طور رایگان دریافت کنند. با این درمان به‌همراه انجام زایمان به‌صورت سزارین و تغذیه نوزاد با شیر خشک، احتمال انتقال اچ‌آی‌وی به نوزاد به‌طور قابل ملاحظه‌ای کاهش پیدا می‌کند. نوزاد باید در ۶ هفته اول تولد تحت درمان‌های پیشگیرانه قرار گیرد. با این اقدامات، احتمال انتقال نزدیک به صفر خواهد شد.

با انجام این اقدامات، تعداد زیادی از مادران و پدران مبتلا به اچ‌آی‌وی فرزندان سالمی به دنیا آورده‌اند.

تشخیص زودرس مادران مبتلا، مهم‌ترین اقدام برای جلوگیری از تولد نوزادان مبتلا به اچ‌آی‌وی است. بنابراین خانم‌ها باید قبل از بارداری و حتی در زمان بارداری از ابتلای خود به اچ‌آی‌وی آگاه شوند تا بتوانند با اقدامات پیشگیرانه از انتقال ویروس به نوزاد خود جلوگیری کنند.

پیشگیری از انتقال اچ آی وی از مادر به کودک

ایدز واکسن و درمان قطعی ندارد. البته هم‌اکنون با توجه به درمان‌های موجود، کیفیت زندگی و طول عمر مبتلایان به ایدز به طرز قابل توجهی بهبود یافته است. در هر حال، استفاده از روش‌های مناسب پیشگیری که موثر و کارا باشد اهمیت زیادی دارد.

آگاهی و اطلاع از ابتلا به این بیماری عمده‌تأ موجب تغییر رفتارهای مخاطره‌آمیز، کاهش خطر تماس و انتقال، کاهش اضطراب روانی - اجتماعی و بهبود نحوه دریافت خدمات تشخیصی، مراقبت و درمان توسط افراد در معرض خطر و مبتلا خواهد شد.

برای پیشگیری از انتقال اچ آی وی از طریق مادر به فرزند رعایت موارد زیر کمک کننده است:

■ تشخیص زودرس ابتلا به اچ آی وی در افراد در معرض خطر بیشتر (همسران افراد مبتلا به اچ آی وی، همسران مصرف‌کنندگان مواد مخدر، زنان دارای رفتار پرخطر جنسی و زنان مصرف‌کننده مواد مخدر)

■ استفاده از کاندوم در زنان در معرض خطر بیشتر

■ پیشگیری از بارداری در زنان در معرض خطر بیشتر

■ مراجعه زنان مبتلا، به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری و دریافت خدمات مراقبتی و درمانی

■ انجام زایمان به روش سزارین

■ شروع درمان پیشگیری در نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به اچ آی وی

■ تغذیه نوزادان متولد شده از مادران مبتلا به اچ آی وی فقط با شیر خشک و اجتناب از تغذیه با شیر مادر

اچ آی وی چه ویژگی‌هایی دارد که از سایر بیماری‌های عفونی متفاوت است؟

این بیماری از راه‌هایی منتقل می‌شود که با رفتارهای خصوصی انسان ارتباط دارد (تماس جنسی، اعتیاد تزریقی و ...). پس ایدز علاوه بر آن‌که یک بیماری عفونی است، جزء بیماری‌های رفتاری نیز دسته‌بندی می‌شود و غالباً چون علل متعددی باعث بروز بیماری‌های رفتاری می‌شوند، کنترل آن نیز به آسانی امکان‌پذیر نیست. این بیماری اغلب با خصوصی‌ترین رفتارهای انسان‌ها مرتبط است و افراد حاضر نیستند به راحتی در مورد آن صحبت کنند. از طرف دیگر این بیماری ممکن است تا مدت طولانی بدون علامت باشد (حتی تا حدود ۱۰ سال).

این نکته از دو نظر حایز اهمیت است:

■ درصد زیادی از کسانی که با این ویروس زندگی می‌کنند، از ابتلای خود خبر ندارند. این افراد چون هیچ علامتی ندارند، می‌توانند با رفتارهای پرخطر، به راحتی ویروس را به دیگران منتقل کنند.

■ از سوی دیگر اگر این افراد که غالباً در سنین فعال هستند، از ابتلای خود آگاه شوند و زمینه مناسبی برای مشاوره و مراقبت را داشته باشند می‌توانند بی‌آنکه خطری برای جامعه محسوب شوند زندگی سالمی داشته باشند.

باید توجه داشت، برای تشخیص بیماری حتماً آزمایش خون ضروری است که آن هم در اوایل ابتلا ممکن است منفی گزارش شود (دوران پنجره). تاکنون واکسنی برای پیشگیری شناخته نشده است. راه‌های انتقال بیماری، عدم آموزش مناسب در این باره و انگ و تبعیض موجود نسبت به مبتلایان، موجب شده است حتی اسم بیماری ایدز هم با ترس همراه شود. به همین دلیل افراد به سختی برای اقدامات تشخیصی مراجعه می‌کنند.

از طرف دیگر چون جامعه برخورد مناسبی با بیماران ندارد، این افراد اغلب بیماری خود را پنهان کرده و برای اقدامات مراقبتی مراجعه نمی‌کنند که این امر موجب شیوع سایر بیماری‌های عفونی در بین آنان و حتی سایر افراد جامعه هم خواهد شد. لذا ماهیت بیماری ایدز از یک بیماری عفونی به شکل یک مشکل اجتماعی و بهداشتی در آمده است تا جایی که از آن به عنوان بزرگ‌ترین چالش قرن نام برده می‌شود.

اگر چه این بیماری درمان قطعی ندارد اما امروزه با وجود داروهای ضد ویروسی، افراد مبتلا به اچ آی وی / ایدز می‌توانند سالیان سال به زندگی ادامه دهند. همچنین با دریافت خدمات تشخیصی، مشاوره و خدمات مراقبت و درمان می‌توان از انتشار بیش‌تر ویروس در بین افراد جامعه جلوگیری کرد و کیفیت زندگی را در افرادی که با اچ آی وی زندگی می‌کنند بهتر نمود.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

پیشگیری از انتقال اچ‌آی‌وی از مادر به فرزند

پست اطلاعاتی

اچ آی وی / ایدز:

مراکز مشاوره بیماری های رفتاری

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به ایدز باشند:
خودمراقبتی و آزمایش اچ آی وی دو عامل موثر در پیشگیری ایدز

مراکز مشاوره بیماری های رفتاری چه مراکزی هستند؟

امروزه گسترش روزافزون اچ‌آی‌وی به‌عنوان یکی از چالش‌های بهداشتی، اقتصادی و اجتماعی، پیشرفت و توسعه جوامع را به خطر انداخته است، لذا برای کنترل گسترش اچ‌آی‌وی اقدامات ارزشمندی در سطح جهان و نیز در ایران صورت پذیرفته است. مراکز مشاوره بیماری های رفتاری یکی از تجربیات موفق کشور است که توانسته گام‌های موثری را در کنترل اچ‌آی‌وی بردارد. اولین مرکز مشاوره بیماری های رفتاری در سال ۱۳۷۹ در کرمانشاه و دومین مرکز در سال ۱۳۸۱ در تهران راه اندازی شد که این اقدام از طرف نهادهای بین‌المللی متولی امر سلامت، تحت نام (بهترین تجربه) به سایر کشورها معرفی شد. با حمایت‌های مسوولین، پس از گذشت یک دهه، تعداد این مراکز به‌سرعت رو به افزایش گذاشته است. هم اکنون شاهد فعالیت ۱۰۲ مرکز مشاوره بیماری های رفتاری و بیش از ۲۵۰ پایگاه مشاوره بیماری های رفتاری در سراسر کشور هستیم.

در مراکز مشاوره بیماری های رفتاری، کلیه خدمات پیشگیری، مراقبت و درمان اچ‌آی‌وی به‌خصوص ارایه واکسیناسیون و درمان‌های مناسب برای بیماران مبتلا به ایدز، خدمات کاهش آسیب (سرنگ و سوزن، کاندوم)، آموزش، مشاوره و انجام آزمایش اچ‌آی‌وی افراد در معرض آسیب به‌صورت کاملاً محرمانه، داوطلبانه و رایگان ارایه می‌شود. در این مراکز، پزشک و مشاوران دوره دیده حضور دارند و امکان انجام مشاوره‌های حضوری و تلفنی نیز وجود دارد. از سوی دیگر دسترسی به متخصص عفونی امکان‌پذیر است. در واقع، یک مشاوره صحیح، اساسی‌ترین نقش را در شناسایی افراد در معرض خطر و نیز پایبندی مبتلایان به درمان و دریافت خدمات مراقبتی دارد.

در گذشته به این مراکز «کلینیک مثلثی» گفته می‌شد زیرا فعالیت‌های این مراکز در سه زمینه ایدز، اعتیاد و بیماری های آمیزشی است که همگی به نوعی بیماری رفتاری محسوب می‌شوند.

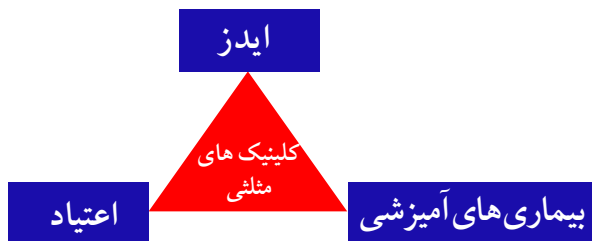

اهداف مراکز مشاوره بیماری های رفتاری چیست؟

اهداف مراکز مشاوره بیماری های رفتاری عبارتند از:

- فراهم کردن امکان دسترسی عموم مردم به مکانی مطمئن به‌منظور کسب اطلاعات در خصوص راه‌های انتقال و پیشگیری از اچ‌آی‌وی
- فراهم کردن امکان دسترسی گروه‌های در معرض بیش‌ترین خطر ابتلا به اچ‌آی‌وی /

ایدز به خدمات آموزشی، مشاوره، تشخیص اچ آی وی، کاهش آسیب، مراقبت و درمان بیماری های آمیزشی

■ فراهم کردن امکان دسترسی مبتلایان به اچ آی وی و خانواده آن ها به خدمات آموزشی، مشاوره، مراقبت، درمان و کاهش آسیب

■ افزایش امکان دسترسی مبتلایان بیماری های آمیزشی، به خدمات آموزش، مشاوره، مراقبت، درمان و کاهش آسیب

■ افزایش امکان دسترسی افراد با مواجهه شغلی و غیر شغلی (مثل افراد تماس یافته با خون و ترشحات آلوده به ویروس اچ آی وی)، به خدمات تشخیصی و پیشگیری از ابتلا به اچ آی وی

چه افرادی می توانند به مراکز مشاوره بیماری های رفتاری مراجعه نمایند؟

گروه های زیر می توانند با مراجعه به مراکز و پایگاه های مشاوره بیماری های رفتاری در سراسر کشور از خدمات مشاوره و در صورت لزوم انجام آزمایش رایگان و محرمانه و خدمات کاهش آسیب بهره مند شوند:

۱. گروه های در معرض بیشترین خطر ابتلا به اچ آی وی (مصرف کنندگان تزریقی مواد، افراد دارای روابط جنسی غیر ایمن) و همسران / شرکای جنسی این افراد
۲. مبتلایان به اچ آی وی / ایدز و خانواده آن ها
۳. مبتلایان به بیماری های آمیزشی (سوزاک، سیفلیس، تب خال تناسلی، زگیل تناسلی و ...)
۴. افراد در معرض مواجهه های شغلی و غیرشغلی (افراد تماس یافته با خون و ترشحات آلوده به اچ آی وی)
۵. زنان بارداری که پس از ارزیابی خطر، کاندید انجام آزمایش اچ آی وی هستند (زنانی که خود یا همسر آنها سابقه رفتارهای پرخطری از جمله اعتیاد و یا تماس خارج از چارچوب خانواده داشته است).

۶. کلیه کسانی که تمایل به کسب اطلاعات و آگاهی در زمینه ایدز و بیماری های آمیزشی دارند.

دسترسی به آموزش، پیشگیری، مراقبت و درمان، مهم ترین عوامل در کنترل و پیشگیری از ابتلا به بیماری ایدز هستند.

آنچه ما را در معرض ابتلا به ایدز قرار می دهد رفتار ما است، پس لازم است با تلاش و تعهد برای افزایش آگاهی و پیشگیری از رفتارهای منجر به ابتلا به ایدز/ وی/ ایدز برای به صفر رساندن موارد جدید ابتلا به ایدز/ وی، به صفر رساندن انگ و تبعیض و به صفر رساندن مرگ های ناشی از ایدز تلاش کنیم.

مراکز مشاوره بیماری های رفتاری با نام «مراکز مشاوره ایدز» در سامانه ۱۱۸ ثبت شده است. آدرس و تلفن این مراکز در سراسر کشور به شرح زیر است:

استان	شهرستان	آدرس مرکز مشاوره بیماری های رفتاری	تلفن
آذربایجان شرقی	تبریز	خیابان بهار، روبه روی پارک بانوان	۰۴۱-۳۲۸۲۹۴۳۴
	میانه	خیابان امام خمینی، کلینیک الزهرا	۰۴۱-۵۲۲۳۴۶۸۸
	مراغه	خیابان معلم شمالی، کوی دانش، طبقه فوقانی مرکز بهداشتی - درمانی شماره یک هاشم آباد	۰۴۱-۳۷۲۵۰۲۲۸
آذربایجان غربی	ارومیه	خیابان کاشانی، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۶، طبقه میانی	۰۴۴-۳۴۴۶۰۸۵۳
	خوی	بلوار ۱۵ خرداد، میدان شهید فهمیده، جنب پارک مریم، مرکز بیماری سابق	۰۴۴-۴۶۲۳۴۰۶۳
	میاندوآب	خیابان دانش، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۵	۰۴۴-۳۶۴۵۶۹۹۰
	بوکان	کمربندی، ابتدای خیابان سردار عزیز خان مکری، ستاد مرکز بهداشت شهرستان	۰۴۴-۴۵۲۶۵۹۴۹
	مهاباد	چهارراه آزادی، مرکز بهداشتی - درمانی صلاح الدین ایوبی	۰۴۴-۴۲۲۲۳۴۶۴
اردبیل	اردبیل	خیابان امام(ره)، پشت پیش دانشگاهی شهید مدرس، مرکز بهداشتی - درمانی رازی	۰۴۵-۳۳۲۶۱۷۰۰
	مشکین شهر	خیابان سعدی(جاده موئیل) بالاتر از ثبت احوال، مرکز شماره ۳ شهری	۰۴۵-۳۳۵۳۶۵۱۶
اصفهان	اصفهان	فلکه احمدآباد، خیابان بزرگمهر، مرکز بهداشتی - درمانی شهید نواب صفوی	۰۳۱-۳۲۲۷۵۲۵۰
	کاشان	میدان امام خمینی، خیابان امام خمینی(ره)، مرکز بهداشتی - درمانی گلابچی	۰۳۱-۵۵۴۶۳۳۴۴
البرز	کرج	میدان آزادگان، ابتدای خیابان ۴۵ متری کاج (عظیمیه)، ابتدای خیابان تختی، مرکز بهداشتی درمانی شهید سبزه پرور	۰۲۶-۳۲۵۲۲۴۱۵
	ساوجبلاغ	هشتگرد، خیابان امام خمینی، روبه روی بانک تجارت، مرکز بهداشتی - درمانی شهید کلیم اله معدن دار	۰۲۶-۴۴۲۳۷۸۰۸

۰۸۴-۳۳۳۶۹۴۷۶	بالتر از میدان مقاومت، ابتدای بلوار جمهوری	ایلام	ایلام
۰۸۴-۳۳۷۲۱۱۰۰	مرکز بهداشتی - درمانی شماره یک	دهلران	
۰۸۴-۳۳۶۲۲۰۱۷	مرکز بهداشتی - درمانی شماره دو	آبدانان	
۰۷۷-۳۳۳۲۵۹۲۷	خیابان امام خمینی، جنب مرکز بهداشتی - درمانی هفتم تیر، طبقه سوم	بوشهر	بوشهر
۰۷۷-۳۴۲۲۹۹۴۹	بrazجان، بلوار خضر، مرکز بهداشت قدیم	دشتستان	
۰۲۱-۶۶۹۱۱۲۹۶	انتهای بلوار کشاورز، بیمارستان امام خمینی، جنب بخش عفونی	تهران	تهران
۰۲۱-۵۵۸۴۱۲۲۲	خیابان قلعه مرغی، خ زمزم، کوچه باغ، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری زمزم، جنب مرکز بهداشتی - درمانی شهید احمدی	تهران	
۰۲۱-۵۵۰۰۸۲۲۲	شهری، خ: شهید رجایی، سیزده آبان، خ. شهید رشیدی، بعد از ورزشگاه، جنب مرکز بهداشتی - درمانی عظیم آباد	شهری	
۰۲۱-۵۶۸۳۱۲۱۹	اسلامشهر، انتهای خ. امام محمد باقر(ع)، شهرک انبیاء، جنب مرکز بهداشتی - درمانی الغدیر	اسلامشهر	
۰۲۱-۲۲۶۸۸۰۰۰	میدان تجریش، ابتدای خیابان شریعتی، درمانگاه طالقانی	تهران- شمیرانات	
۰۲۱-۲۲۳۰۳۷۹۲ ۲۲۵۲۵۱۴۰	خیابان رسالت، خیابان کرمان جنوبی، کوچه زرین قیایی، درمانگاه دگمه چی	تهران- شمال شرق	
۰۲۱-۳۳۳۳۷۰۰۰	خیابان داموند، بعد از میدان امام حسین، خیابان شهیدمنتظری، انتهای بلوار اسدی، پشت بیمارستان بوعلی، مرکز مشاوره بوعلی	تهران- شرق	
۰۲۱-۳۶۲۸۰۰۳۹	روبه روی شبکه بهداشت و درمان ورامین، جنب پایگاه بهداشتی- درمانی ورامین	ورامین	
۰۲۱-۶۶۰۳۸۹۲۰ ۶۶۰۳۸۹۲۱	خیابان آزادی، بلوار استاد معین، خیابان شهید دستغیب غربی، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری والفجر	تهران- غرب	
۰۲۱-۶۲۵۶۳۸۰۰	خیابان آهنگران، شبکه بهداشت و درمان قدیم، مرکز مشاوره شهریار	شهریار	
۰۲۱-۵۶۳۳۴۶۴۶	سلطان آباد، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری شهید صبوری	بهارستان	
۰۲۱-۵۶۴۲۳۳۶۴	انتهای خیابان مصلی، بلوار شهید کمالی، مرکز شهید شاطریان	رباط کریم	
۰۳۸-۳۲۲۶۰۴۷۰	خیابان ملت، نرسیده به میدان انقلاب	شهرکرد	چهار محال و بختیاری
۰۵۶-۳۲۴۱۴۳۸۰	سجاد شهر، بلوار غدیر، جنب آزمایشگاه مکانیک خاک، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۴	بیرجند	خراسان جنوبی
۰۵۶-۳۲۷۲۸۸۵۰	خیابان خرمشهر، جنب ستاد مرکز بهداشت	فردوس	

۰۵۱-۳۳۶۵۷۷۳۱	پنجراه، ابتدای بلوار وحدت، جنب پارک وحدت، مرکز مشاوره نوید تندرستی	مشهد ۲	خراسان رضوی	
۰۵۱-۳۸۴۱۹۰۱۰	خیابان فلسطین، بین فلسطین ۲۵ و خیابان سناباد	مرجع		
۰۵۱-۵۲۲۳۸۵۸۱	خیابان مدرس، مدرس ۱۲، مرکز بهداشتی - درمانی امام خمینی (ره)	تربت حیدریه		
۰۵۱-۴۴۶۵۸۲۰۰	خیابان طالقانی، روبه روی حسینیة نجم، مرکز بهداشت شهرستان	سبزوار		
۰۵۱-۵۷۲۲۳۳۷۸	میدان الغدیر	گناباد		
۰۵۸-۳۲۲۳۳۴۴۰	خیابان چمران، خیابان حر	بجنورد	خراسان شمالی	
۰۶۱-۳۴۴۴۵۰۲۷ ۳۴۴۵۴۶۰۰	زیتون کارمندی، خیابان زاویه، جنب بیمارستان ابوذر، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری	اهواز	خوزستان	
۰۶۱-۴۲۶۲۳۴۰۵	تقاطع طالقانی، خیابان سینا، روبه روی تأمین اجتماعی، درمانگاه دکتر خیرالهی	اندیمشک		
۰۶۱-۳۶۲۴۷۵۶۰	دروازه، فلکه فخاریان، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۳	شوشتر		
۰۶۱-۵۲۷۳۱۰۷۰	فلکه بانک ملی، خیابان شهید نهایی، جنب داروخانه شبانه روزی، طبقه بالا	بهبهان		
۰۶۱-۴۲۲۳۱۰۷۷	میدان شهید بهشتی (افشار)، روبه روی بیمارستان افشار	دزفول		
۰۶۱-۵۳۳۲۲۵۷۷	منطقه امیری، مرکز بهداشتی - درمانی ۵ مهر	آبادان		
۰۶۱-۵۳۵۲۳۷۱۱	بلوار خلیج فارس، مرکز بهداشتی - درمانی آیت اله طالقانی	خرمشهر		
۰۲۴-۳۳۴۲۳۷۷۴	خیابان جمهوری اسلامی، جنب خیابان نهم، اعتمادیه	زنجان		زنجان
۰۵۴-۳۲۲۸۱۱۰۰	خ هیرمند، هیرمند ۲	زابل		
۰۵۴-۳۳۲۶۱۵۱۴۰	بلوار ۲۲ بهمن، کمپ آبیاری	زهک		سیستان و بلوچستان
۰۵۴-۳۷۶۲۹۶۰۰	خیابان بهشتی ۴، مرکز مشاوره سل و ایدز	سراوان		
۰۵۴-۳۳۷۲۸۱۹۹	خیابان انقلاب، مرکز شماره ۳ بهداشتی - درمانی	خاش		
۰۵۴-۳۵۳۸۲۶۲۶	مرکز بهداشتی شماره ۲	کنارک		
۰۵۴-۳۳۴۳۷۱۳۸	خیابان مدرس، نبش مدرس ۹، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری	زاهدان		
۰۵۴-۳۵۳۳۸۴۰۰	بلوار امام خمینی، جنب مسجد جامع اهل سنت، مرکز ۴ شهری	چابهار		
۰۵۴-۳۷۱۴۲۷۲۹	خیابان امام خمینی، مرکز بهداشت شهرستان، مرکز بهداشتی - درمانی راسک	سرباز		
۰۵۴-۳۵۲۲۲۴۰۷	خیابان بهداشت، مرکز بهداشت واحد بیماری ها	نیکشهر		
۰۵۴-۳۷۲۲۳۲۹۴	فلکه خاش، مرکز ۱ شهری	ایرانشهر		

۰۲۳-۳۳۳۲۱۳۶۱	خیابان شهید رجایی، کوچه شهید رحیمی، جنب فروشگاه دانشگاه(تدین)	سمنان	سمنان
۰۲۳-۳۳۲۲۰۰۶۱	خیابان فردوسی، مرکز بهداشت شهرستان، طبقه همکف	شاهرود	
۰۷۱-۳۷۳۶۳۰۰۰	فلکه خاتون، بلوار دلاوران بسیج، خیابان لاوان، مرکز بهداشت حسین ابن علی	شیراز	فارس
۰۷۱-۵۴۳۴۳۰۰۴	چهار راه حافظ، ابتدای بلوار حافظ، مرکز مشاوره امید	چهرم	
۰۷۱-۵۳۳۵۶۸۰۰	خیابان امام خمینی(ره)، مرکز بهداشتی- درمانی شماره ۱ (مرکز مشاوره بیماری های رفتاری)	فسا	
۰۲۸-۳۳۶۶۹۰۱۵	انتهای خیابان دانشگاه، بعد از کانال آب، مرکز بهداشت شهید بلندیان	قزوین	قزوین
۰۲۵-۳۸۶۱۸۷۰۰	انتهای نیروگاه، روبه روی امامزاده سید معصوم، جنب مرکز بهداشتی- درمانی الزهرا	قم	قم
۰۸۷-۳۳۳۳۹۲۱۰	سه راه شریف آباد، جنب سازمان انتقال خون	سنندج	کردستان
۰۸۷-۳۶۲۲۷۱۷۰	میدان استقلال، روبه روی کمیته امداد امام خمینی(ره)	سقز	
۰۸۷-۳۵۵۲۲۸۳۳	شهرک الهیه، روبه روی پارک معلم، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۳	کامیاران	
۰۸۷-۳۸۲۳۶۰۷۷	پشت قلعه، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۳	بیجار	
۰۸۷-۳۵۲۴۸۵۵۵	چهار راه مدرس، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۴	قروه	
۰۳۴-۳۲۳۳۱۹۸۲ ۳۲۲۲۰۴۰۴	خیابان شهید مطهری(احمدی غربی)، نرسیده به پل ۹ دی، روبه روی کوچه ۲۵	کرمان	کرمان
۰۳۴-۴۲۳۳۸۴۰۳ ۴۲۲۰۴۰۲۲	بلوار دکتر صادقی، روبه روی پارک ۱۷ شهریور، جنب مرکز سید الشهدا	سیرجان	
۰۳۴-۴۴۴۲۵۴۵۰۱	میدان سرداران، بلوار شهید رجایی،سایت اداری ساختمان مرکز بهداشت	بم	
۰۳۴-۴۳۳۱۰۶۵۱	مرکز بهداشتی درمانی شماره ۱، خیابان شفا، جنب بیمارستان امام خمینی	چیرفت	
۰۳۴-۳۴۲۸۹۲۳۲ ۳۴۲۸۵۱۵۲	خیابان امام، مرکز شماره یک بهداشتی	رفسنجان	
۰۸۳-۳۷۲۷۴۶۲۳ ۳۷۲۳۱۴۱۴	میدان رفعیته (فاطمیه)، مرکز بهداشتی - درمانی رفعیته	کرمانشاه	کرمانشاه
۰۸۳-۴۵۱۲۵۰۰۳	چهار راه انقلاب، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۲	هرسین	
۰۸۳-۴۵۲۳۳۴۲۸	مرکز بهداشتی درمانی شماره ۲	اسلام آباد	
۰۷۴-۳۳۳۳۳۷۰۱	خیابان دستجردی، مرکز بهداشت شهید دامیده شهرستان بویراحمد	یاسوج	کهگیلویه و بویراحمد
۰۷۴-۳۲۲۶۲۷۰۸	جاده سوق، پشت هلال احمر، ساختمان شبکه بهداشت و درمان قدیم	کهگیلویه	
۰۷۴-۲۲۲۲۶۶۴۱	خیابان شهید بلاذیان، جنب مرکز بهداشتی - درمانی شهید بشارت (مرکز شماره ۲)	گچساران	

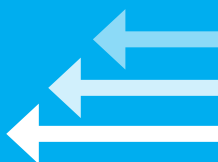
۰۱۷-۳۲۲۳۰۵۰۶	میدان شهرداری، کوچه لاله یکم، مرکز مشاوره بیماری های رفتاری	گرگان	گلستان
۰۱۳-۳۳۵۵۹۵۰۱	بیستون، چمارسرا، جنب پمپ بنزین، مرکز شماره ۱۰	رشت	گیلان
۰۱۳-۴۴۸۱۷۳۷۰	فلکه بیمارستان، مرکز شهید محمد زاده، طبقه سوم اورژانس	آستارا	
۰۱۳-۴۲۲۳۱۰۰۱	خیابان امام خمینی، جنب بنیاد مسکن، شبکه بهداشت و درمان طبقه اول	لاهیجان	
۰۱۳-۴۴۴۴۰۱۰۱	غازیان، خیابان طالقانی، مرکز بهداشتی - درمانی غازیان	انزلی	
۰۶۶-۳۳۲۳۲۱۷۱	بلوار ولایت، دره گرم، جنب نگارستان ۱۷، ساختمان سابق مرکز بهداشت	خرم آباد	لرستان
۰۶۶-۴۲۴۶۳۸۶۸	میدان امام حسین، ابتدای بلوار شهید آیت	بروجرد	
۰۱۱-۳۳۳۹۳۵۰۱	خیابان امیرمازندرانی، شهیند	ساری	مازندران
۰۱۱-۴۴۲۹۱۷۴۰	خیابان شیخ فضل الله نوری، مرکز بهداشتی - درمانی شیخ فضل الله نوری	آمل	
۰۱۱-۵۴۲۱۰۵۹۰	خیابان امام خمینی، کوچه شهید مروتی، مرکز بهداشتی - درمانی شماره ۱	تنکابن	
۰۱۱-۳۲۲۰۷۶۸۹	خیابان مدرس، جنب کانون امام خمینی، مرکز بهداشتی ۲۲ بهمن	بابل	
۰۸۶-۳۲۲۶۶۸۹۱	ابتدای خیابان قائم مقام، خیابان سیدالشهدا، خیابان لاله، پشت پارک آزادی	اراک	مرکزی
۰۸۶-۴۲۲۳۷۸۱۷	خیابان شریعتی، مرکز بهداشتی - درمانی مصطفی خمینی، طبقه سوم	ساوه	
۰۷۶-۳۳۳۵۴۳۰۸	بلوار جمهوری اسلامی، روبه روی بیمارستان شهیدمحمدی	بندرعباس	هرمزگان
۰۷۶-۴۲۲۲۳۴۹۰	بلوار امام خمینی، نرسیده به شهرداری، جنب انتقال خون	میناب	
۰۷۶-۳۵۲۲۲۷۶۳	میدان شهدای گمنام	قشم	
۰۷۶-۴۲۸۱۲۱۸۸	میدان جمهوری اسلامی، جنب حوزه نظام وظیفه	رودان	
۰۷۶-۴۴۴۳۲۶۲۶	بلوار خاتم الانبیا، خیابان اقبال، مرکز بهداشتی - درمانی بوعلی	کیش	
۰۸۱-۳۲۵۲۱۴۱۱	ابتدای خیابان تختی، مرکز بهداشتی - درمانی شهداء	همدان	همدان
۰۸۱-۳۲۲۲۳۰۰	خیابان شهید احمد وفائی (بروجرد)، خیابان طالقانی، خیابان امام رضا، بن بست امام رضا	ملایر	
۰۳۵-۳۶۲۴۱۴۴۴	بلوار امام جعفر صادق، روبه روی فروشگاه زنجیره ای رفاه، جنب مسجد مهدیه، درمانگاه شهید نصیری	یزد	

پست اطلاعاتی

اچ آی وی / ایدز:

خانواده و نقش آن در پیشگیری از اچ آی وی

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به ایدز باشند:
خودمراقبتی و آزمایش اچ آی وی دو عامل موثر در پیشگیری ایدز

رفتارهای پرخطر مرتبط با اچ آی وی / ایدز به چه معنا است؟

رفتارهای پرخطر به رفتارهایی گفته می‌شود که باعث ایجاد آثار نامطلوب و مخرب جسمی، روانی و اجتماعی شده و یا حداقل، خطرپذیری فرد را افزایش می‌دهد. در حال حاضر یکی از مهم‌ترین عواملی که سلامت جامعه را تهدید می‌کند وجود رفتارهایی است که می‌تواند برای خود فرد و نیز اطرافیان او عواقب ناخوشایندی به دنبال داشته باشد. در بحث انتقال ایدز و پیشگیری از آن، رفتارهای خاصی مورد توجه قرار می‌گیرند که در واقع به نوعی همان راه‌های اصلی انتقال نیز هستند و عبارتند از:

۱. تزریق با سرنگ مشترک

۲. رفتارهای جنسی محافظت نشده

۳. مصرف مواد مخدر، محرک و الکل

۴. داشتن شرکای جنسی متعدد

مصرف مواد مخدر معمولاً با رفتارهایی همراه است که احتمال انتقال خطر را افزایش می‌دهد و عبارتند از:

■ تزریق با سرنگ مشترک که شایع‌ترین راه انتقال اچ آی وی را در کشور به خود اختصاص داده است.

■ رابطه جنسی در ازای دستیابی به مواد مخدر، یکی از نکاتی است که در زنان بیشتر دیده می‌شود.

■ مصرف مواد محرک که در اکثر مواقع روابط جنسی محافظت نشده را در پی دارد، به خصوص اگر به صورت گروهی مصرف شوند.

نقش رفتارهای پرخطر جنسی در انتقال اچ آی وی، کاملاً مشخص است. رفتارهای پرخطر جنسی شامل داشتن شرکای جنسی متعدد و یا ارتباط جنسی محافظت نشده است. رابطه جنسی محافظت نشده به برقراری رابطه بدون استفاده از کاندوم گفته می‌شود. نداشتن رابطه جنسی در سنین پایین و به تاخیر انداختن شروع ارتباط جنسی، وفاداری به همسر یا شریک جنسی و داشتن تنها یک شریک جنسی، استفاده از کاندوم و درمان بیماری‌های آمیزشی به منظور پیشگیری از انتقال اچ آی وی از طریق جنسی بسیار مهم هستند. توصیه می‌شود تا افرادی که رفتارهای پرخطر به خصوص رفتارهای جنسی پرخطر دارند حتماً برای دریافت آگاهی، مشاوره و آزمایش اچ آی وی به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری مراجعه کنند.

نقش خانواده

خانواده اولین مکانی است که کودک در آن پرورش می‌یابد. کودکان علاوه بر این که یک سری از رفتارها را از والدین به ارث می‌برند، یک سری از رفتارها را نیز از آنان می‌آموزند. همه آن‌چه کودکان در محیط خانواده تجربه می‌کنند و از والدین‌شان می‌آموزند، رفتارهای آنان را شکل می‌دهد. بنابراین خانواده جایگاه مهمی در پیشگیری از بروز رفتارهای پرخطر منجر به ایدز دارد و از سایر عوامل، تاثیرگذارتر است.

انجام رفتارهای پرخطر، ناگهانی و اتفاقی نیست بلکه زمینه‌های آن از دوران کودکی شکل گرفته و باعث بروز این رفتارها در نوجوانی و بزرگسالی می‌شود. برای هر رفتار پرخطری که فرد انجام می‌دهد، عامل و یا عواملی وجود دارد که در گذشته ایجاد شده و عدم حل و فصل مناسب آن‌ها باعث تبدیل به رفتارهای پرخطر شده است. در واقع این عوامل به صورت غیرمستقیم با رفتارهای پرخطر و انتقال اچ آی وی در ارتباط هستند. برای مثال نوع تشویق‌ها، تنبیه‌ها و رفتارها در کودکی، می‌تواند آثاری متفاوت در نوجوانی یا بزرگسالی داشته باشد. به عنوان مثال پرخاشگری در دوران کودکی می‌تواند پیش‌بینی کننده رفتارهای پرخطر بعدی در بزرگسالی باشد. اگر با کودک پرخاشگر درست رفتار شود از بروز رفتارهای پرخطر بعدی پیشگیری می‌شود.

در تربیت فرزندان نباید خیلی سخت‌گیر و نه خیلی آسان‌گیر بود، بلکه باید بر رفتار آن‌ها نظارت داشت. روش درست ارتباط با فرزند بسیار مهم و کمک‌کننده است که لازمه آن شناخت و آگاهی درباره دوره‌های سنی مختلف فرزندان و نیازهای هر دوره است. خیلی از مسایل با برخورد مناسب در سنین کودکی حل می‌شوند، در سنین نوجوانی نیز همچنان نقش خانواده دارای اهمیت است و می‌توان از رفتارهای پرخطر جلوگیری و یا آن‌ها را حل کرد.

عوامل خطر ساز

از جمله عوامل خطر ساز که می تواند باعث بروز رفتارهای پرخطر شود عبارت است از:

- سابقه مصرف مواد مخدر، محرک و الکل (حتی مصرف تفریحی آنها)
- فضای خانوادگی پرتنش و آشفتنه و ناسازگاری والدین با هم یا با فرزندان
- جدایی پدر و مادر
- عدم حمایت یا حمایت ناکافی از فرزندان
- مصرف سیگار در سنین پایین
- خجالت و کمرویی شدید یا خشونت و رفتارهای پرخاشگرانه
- بعضی از ویژگی های شخصیتی در نوجوانان مثل هیجان خواهی، تنوع طلبی یا برخی مشکلات روانی خاص، اختلالات روانپزشکی نظیر اختلالات بیش فعالی، اختلالات دوقطبی، اختلالات شخصیت.
- وضعیت اقتصادی نامناسب خانواده
- نداشتن برنامه های مناسب برای اوقات فراغت
- شکست و ضعف تحصیلی و یا ترک تحصیل

این موارد می توانند با بروز رفتارهای پرخطر و در نتیجه ابتلا به اچ آی وی ارتباط نزدیکی داشته باشند. از این رو داشتن آگاهی و شناخت از ویژگی های دوره کودکی و نوجوانی، ارزیابی راهکارهای مناسب تربیتی، آموزش درباره آیدز و مهارت های لازم در خانواده ها، می تواند باعث کاهش رفتارهای پرخطر شده و کمک مؤثری در حفظ سلامت نوجوانان و جوانان باشد.

عوامل محافظت کننده

خانواده نقش مهمی در پیشگیری از بزه کاری، اعتیاد و ابتلای فرزندان به ایدز دارد. والدین باید سعی کنند به جای آن که با ایجاد محدودیت، کنترل، دخالت کردن و نصیحت، از رفتارهای پرخطر آن‌ها پیشگیری کنند، روابط خانوادگی را گرم‌تر، اختلافات خانوادگی را کم‌تر و ارتباط با فرزندان را بیش‌تر نمایند. بعضی شرایط، زمینه رفتارهای ناسالم را بیش‌تر می‌کنند در حالی که بعضی شرایط از بروز چنین رفتارهایی پیشگیری می‌کنند که به آن‌ها عوامل محافظت کننده گفته می‌شود. بسیاری از این عوامل در خانواده وجود دارد. یعنی خانواده مانند یک سپر و محافظ می‌تواند در مقابل انحرافات و آسیب‌های اجتماعی از فرزندان خود حمایت کنند. از جمله عوامل محافظ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

■ پیوندهای خانوادگی قوی

■ نظارت والدین بر رفتار فرزندان و ارتباط آن‌ها با دوستان و همسالان

■ تعیین قواعد و قوانین منظم و پایدار

■ درگیر بودن و مرتبط بودن والدین با زندگی فرزندان

■ موفقیت تحصیلی

■ پیوند قوی با نهادهای مختلف اجتماعی به خصوص مدرسه، مسجد و..

از مهم‌ترین عوامل محافظت کننده، پیوندهای قوی با خانواده، نظارت و سرپرستی صحیح والدین از رفتارهای فرزندان، وقت گذاشتن با فرزندان و ارتباط خوب با آن‌ها است. حمایت خانواده نه تنها در پیشگیری از ایدز موثر است، بلکه در افرادی که با اچ آی وی زندگی می‌کنند نیز این حمایت نقش دارد، به طوری که افرادی که از حمایت خانوادگی خوبی برخوردار هستند، در پیشگیری از انتقال ایدز مسوولیت پذیری بیش‌تری نیز دارند.

کارکردهای خانواده سالم

داشستن رابطه صمیمی و پرمحبت توأم با انضباط با فرزندان، در پیشگیری از رفتارهای پرخطر مرتبط با اچ آی وی و عفونت‌های آمیزشی بسیار موثر است. غفلت از فرزندان، یکی از انواع بدرفتاری و آزار کودکان و نوجوانان محسوب می‌شود. فرزندان که مورد بی‌توجهی و غفلت خانواده قرار می‌گیرند، احتمال زیادی برای انجام رفتارهای پرخطر منجر شونده به اچ آی وی و عفونت‌های آمیزشی در آن‌ها وجود دارد. والدین برای پیشگیری از رفتارهای پرخطر در فرزندان، هم باید قوانین و اصولی تعیین کنند و هم محبت و صمیمیت را در ارتباط با آن‌ها از یاد نبرند.

فرزندان به وجود پدر و مادر و ارتباط با آن‌ها نیاز دارند. تقویت روابط والدین و فرزندان، با تأمین نیازهای روانی و ایجاد احساس امنیت، نقش اساسی در سلامت روانی - اجتماعی آن‌ها خواهد داشت. خانواده‌ها می‌توانند با تأمین نیازهای روانی فرزندان خود، در کنار تأمین نیازهای جسمی آن‌ها، تاثیر مهمی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر فرزندان خود داشته باشند.

جوانان و نوجوانانی که قادر نیستند به درخواست‌های غیرمنطقی و ناسالم یا نامعقول دیگران جواب رد دهند در خطر بالایی برای انجام رفتارهای پرخطر قرار دارند. والدین مناسب‌ترین الگو برای فرزندان خود به‌منظور برقراری ارتباط با دیگران هستند و می‌توانند نقش بسیار مهمی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر مرتبط با اچ آی وی و عفونت‌های آمیزشی در آن‌ها داشته باشند.

والدین به‌جای آن‌که امکانات مادی بیش‌تری به فرزندان خود بدهند، باید سعی کنند والدین قوی و توانمندتری برای آن‌ها باشند. به‌جای آن‌که با فراهم کردن تمام امکانات و خواسته‌های فرزندان خود، بخواهند از رفتارهای پرخطر آن‌ها پیشگیری کنند، بهتر است وقت بیش‌تری را با فرزندان خود بگذرانند، با آن‌ها صحبت کنند، محبت خود را بیش‌تر به آن‌ها ابراز نمایند و احترام بیش‌تری برای فرزندان خود قایل باشند.

خانواده‌ای که بر رفتارهای فرزند خود نظارت ندارد یا در مقابل، فرزندان خود را به شدت و بیش از حد کنترل می‌کند زمینه را برای رشد آسیب‌های اجتماعی و رفتارهای پرخطر آماده می‌کند. نظارت، کنترل کردن فرزندان نیست. معمولاً کنترل، بدون اطلاع و به‌صورت نامحسوس است، در حالی‌که نظارت بسیار روشن و واضح است. والدین باید به فرزندان خود اطلاع دهند که رفتارهای آن‌ها را بررسی خواهند کرد.

تحسین رفتارهای درست فرزندان باعث رشد و تقویت اعتماد به نفس آنها شده که این امر مانع روی آوردن آنها به رفتارهای پرخطر خواهد شد. والدین می‌توانند با بالا بردن عزت نفس فرزندان، با تشویق به موقع در صورت رفتارهای درست و گوشزد کردن رفتارهای نادرست، نقش مهمی در پیشگیری از رفتارهای پرخطر در آنها داشته باشند.

کودک یا نوجوانی که مورد بدرفتاری قرار گرفته باشد بیشتر احتمال دارد که دچار مشکلات روانی از جمله افسردگی، اضطراب، بی‌اعتمادی و یا اعتماد بیش از حد به دیگران شود. والدین باید به مشکلات و بیماری‌های فرزندان خود توجه نمایند. بدرفتاری و بی‌توجهی به آنها می‌تواند باعث مشکلات بزرگ‌تر و جدی‌تری در آینده شود که زمینه را برای رفتارهای پرخطر فراهم می‌نماید.

بی‌شک والدین با داشتن رفتارهای سالم می‌توانند نقش مهمی در آموزش این رفتارها به فرزندان خود داشته و الگویی مناسب برای آنها باشند.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بحاری های واگیر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

خانواده وقتش آن در پیشگیری از اچ ای وی

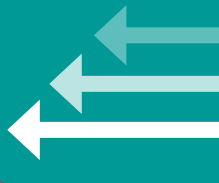
پست اطلاعات

اچ‌آی‌وی/ایدز:

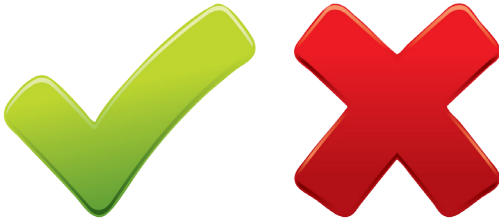
اچ‌آی‌وی و باورهای نادرست

در خصوص بیماری اچ‌آی‌وی/ایدز در باورهای نادرستی وجود دارد که در این بخش به برخی از آنها اشاره و در مورد هر کدام توضیحات مختصری ارائه می‌شود.

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به ایدز باشند:
خودمراقبتی و آزمایش اچ‌آی‌وی دو عامل موثر در پیشگیری ایدز

«اچ آی وی» همان «ایدز» است!

باور نادرست

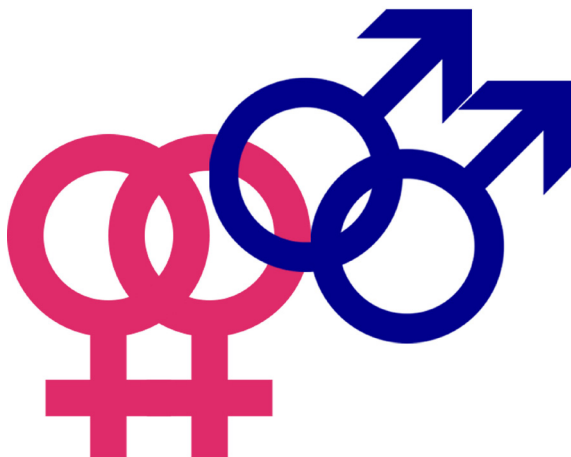
اچ آی وی (ویروس نقص ایمنی انسانی) یک نوع ویروس است که وارد بدن فرد شده و فرد، حامل این عفونت می‌شود. تا زمانی که این ویروس در بدن فرد باشد، می‌تواند ویروس را به دیگری انتقال دهد. این ویروس عامل ایجاد ایدز است. ایدز که شکل پیشرفته ابتلا به اچ آی وی است، به حالتی گفته می‌شود که سیستم دفاعی بدن فردی که اچ آی وی دارد ضعیف شده و توان مقابله با ویروس را ندارد. در این حالت، از آنجا که بدن فرد ضعیف است می‌تواند به بسیاری از بیماری‌های دیگر نیز مبتلا شود، پس اچ آی وی، باعث ایدز می‌شود. زمان متوسط بین ابتلا به عفونت اچ آی وی و ظهور علائم ایدز تقریباً ۱۰ سال است. این زمان تا حد زیادی از فردی به فرد دیگر متفاوت است و به عوامل بسیاری از جمله وضعیت سلامتی و رفتارهای فرد بستگی دارد. در حال حاضر با تجویز درمان‌های موجود که تکثیر ویروس را مهار می‌کنند، می‌توان سرعت ضعیف شدن دستگاه ایمنی را کند کرد. همچنین می‌توان از بعضی از بیماری‌های همراه با ایدز پیشگیری و یا آن‌ها را درمان کرد. بنابراین تشخیص زودرس ابتلا به اچ آی وی امکان انتخاب درمانی مناسب را فراهم می‌آورد. با تشخیص و درمان به موقع، افراد مبتلا به عفونت اچ آی وی می‌توانند طول عمر طبیعی داشته باشند.

اچ آی وی چیست؟

باور نادرست

اچ آی وی بیشتر تر در افراد هم جنس گرا دیده می شود!

این ویروس فقط در افراد هم جنس گرا دیده نمی شود و هر کسی که روابط جنسی محافظت نشده (بدون کاندوم) داشته باشد، ممکن است این ویروس / عفونت را دریافت کند. هر چند این گروه نیز در صورت رعایت نکردن اصول بهداشتی و پیشگیری در روابط جنسی خود، در معرض خطر برای ابتلا به این عفونت هستند.

باور نادرست

ارتباط جنسی با افرادی که ظاهراً سالم هستند بی خطر است و اشکالی ندارد!

این یکی از مهم ترین اشتباهات در رابطه با این عفونت است. در این مورد باید بسیار با احتیاط برخورد کرد. از ظاهر یک فرد، نمی توان فهمید که او به این عفونت مبتلا است یا خیر. اچ آی وی ممکن است سال ها در بدن فرد مبتلا وجود داشته باشد و فرد با این عفونت زندگی کند و از آن آگاهی نداشته باشد. زمانی که این ویروس وارد بدن شود در صورت رعایت نکردن اصول بهداشت جنسی و عدم استفاده از کاندوم، احتمال انتقال آن به شریک جنسی وی وجود دارد.

باور نادرست**نیش پشه می تواند باعث انتقال اچ آی وی شود!**

نیش پشه می تواند باعث انتقال بعضی از بیماری ها شود ولی اچ آی وی با گزش حشرات و از جمله نیش پشه منتقل نمی شود.

باور نادرست**ارتباط جنسی به صورت مقعدی (از پشت) خطری ندارد!**

احتمال انتقال اچ آی وی به هنگام آمیزش جنسی مقعدی بیشتر از آمیزش مهبلی (واژنی) است، به ویژه شخصی که مفعول واقع شده است در معرض خطر بیشتری برای ابتلا قرار دارد. نکته ای که ضروری است بدانیم این است که در هر نوع رابطه جنسی (واژینال/ مقعدی/ دهانی) استفاده از کاندوم به عنوان یک وسیله پیشگیری باید همواره رعایت شود.

باور نادرست

یکبار تماس جنسی بدون کاندوم خطرناک برای انتقال اچ آی وی محسوب نمی‌شود!

باید توجه داشت، درست است که احتمال انتقال اچ آی وی با افزایش تعداد دفعات ارتباط جنسی افزایش می‌یابد ولی دیده شده که افراد حتی با یکبار رابطه جنسی محافظت نشده و بدون کاندوم با یک فرد مبتلا، به این عفونت دچار شده‌اند. پس در هر ارتباط جنسی (بجز با همسر که مطمئن هستیم مبتلا نیست) استفاده از کاندوم ضروری است.

باور نادرست

در رابطه جنسی با افراد جوان (به خصوص تن‌فروشان جوان) خطر کم‌تری برای انتقال اچ آی وی وجود دارد!

این یک نگرش و باور نادرست، به‌ویژه در افرادی است که با زنان تن‌فروش رابطه جنسی دارند. این افراد از آنجایی که جوان‌تر هستند معمولاً تعداد مشتری‌های جنسی بیشتر دارند. بالا بودن تعداد مشتری‌های جنسی یک فرد تن‌فروش، احتمال مبتلا شدن او به اچ آی وی و سایر بیماری‌های آمیزشی را افزایش می‌دهد. همچنین، از آنجایی که این افراد سن پایین‌تری دارند، معمولاً از آگاهی و آموزش‌های کم‌تری نیز برخوردار هستند، از این رو احتمال مبتلا بودن آن‌ها نیز بالاتر خواهد بود. عدم رعایت اصول بهداشت جنسی و عدم استفاده از کاندوم، چه در ارتباط جنسی با افراد در سنین بالا و چه در سنین پایین، با احتمال انتقال ویروس همراه بوده و خطر آن را افزایش می‌دهد.

باور نادرست

ابتلا به بیماری‌های آمیزشی مانند سوزاک و سیفلیس تاثیری در ابتلای افراد به اچ آی وی ندارد!

ابتلای هم‌زمان به بیماری‌های آمیزشی خطر انتقال اچ آی وی را افزایش می‌دهد. بسیاری از افرادی که مبتلا به بیماری‌های آمیزشی هستند به‌خصوص خانم‌های مبتلا، بدون علامت هستند. از این رو استفاده از کاندوم در همه ارتباطات جنسی خارج از چارچوب خانواده ضروری است.

باور نادرست

کودکان مبتلا به اچ آی وی / ایدز باید از سایر کودکان جدا شوند چون احتمال دارد ویروس را به سایر دانش آموزان منتقل کنند!

این نگرش کاملاً غلط است. اچ آی وی از طریق تماس‌های معمولی و روزمره منتقل نمی‌شود به همین دلیل منعی برای رفتن کودکان اچ آی وی مثبت به مدرسه وجود ندارد و به هیچ وجه نباید آن‌ها از سایر دانش آموزان جدا شوند. آن چه ما را در معرض خطر ابتلا به اچ آی وی قرار می‌دهد رفتارهای پرخطر ما است نه بودن در کنار افراد مبتلا.

باور نادرست

مصرف مشروبات الکلی و مواد روان گردان تاثیری در ابتلا به اچ آی وی ندارد!

مصرف مشروبات الکلی و روان گردان باعث کاهش هوشیاری، از دست رفتن خویشتن داری و حتی اختلال در قدرت تصمیم‌گیری می‌شود. این مواد بر روی تمایلات جنسی هم تاثیر می‌گذارند و حتی می‌توانند میل جنسی فرد را افزایش دهند. لذا در صورت مصرف آن‌ها، فرد قادر به تصمیم‌گیری درست برای حفظ سلامت خود نخواهد بود. به دنبال مصرف این مواد، بیش‌تر تماس‌های جنسی بدون استفاده از کاندوم انجام می‌شود، پس احتمال انتقال اچ آی وی در چنین شرایطی بیش‌تر خواهد بود.

استفاده از هر نوع ماده مخدر، محرک و الکل باعث کاهش هوشیاری و از دست رفتن خویشتن داری می‌شود. پس می‌تواند انسان را در معرض رفتارهای پرخطر و به دنبال آن بیماری‌ها و مشکلات دیگر قرار دهد، بنابراین باید از مصرف این مواد جداً خودداری شود.

درمان اچ آی وی، میزان ویروس را در ترشحات بدن فرد مبتلا کاهش می‌دهد. به حدی که با فن آوری‌های آزمایشگاهی موجود تشخیص داده نمی‌شود. در این حالت خطر انتقال اچ آی وی از شخص مبتلا به دیگران نیز کم‌تر می‌شود. وقتی ویروس در بدن کم باشد این فرصت فراهم می‌شود تا سیستم ایمنی بدن ترمیم شده و در این حالت خطر ابتلا به بیماری‌های ناشی از اچ آی وی کاهش می‌یابد.

درمان‌های جدید از داروهای قبلی بی‌خطرتر بوده، سمیت کم‌تری داشته و راحت‌تر مصرف می‌شوند. این داروها کمک می‌کنند تا افرادی که با اچ آی وی زندگی می‌کنند زندگی طولانی‌تر و سالم‌تری داشته باشند. پس مهم این است که افراد مبتلا به موقع تشخیص داده شوند.

با انجام به‌موقع آزمایش اچ آی وی، بیماری زودتر تشخیص داده می‌شود و درمان موثر و به‌موقع برای فرد مبتلا شروع خواهد شد. مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری برای مشاوره و انجام آزمایش رایگان و محرمانه در سراسر کشور کمک‌کننده خواهند بود. توصیه می‌شود تا افراد زیر با مراجعه به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری برای انجام مشاوره و آزمایش اچ آی وی اقدام کنند:

۱. مصرف‌کنندگان تزریقی مواد و همسران/ شرکای جنسی این افراد؛
۲. افراد دارای روابط جنسی پرخطر و محافظت نشده و همسران/ شرکای جنسی آن‌ها؛
۳. مبتلایان به اچ آی وی/ ایدز و خانواده آن‌ها؛
۴. مبتلایان به بیماری‌های آمیزشی (نظیر سوزاک، سیفلیس، تب‌خال تناسلی، زگیل تناسلی و...);
۵. افراد در معرض مواجهه‌های شغلی و غیرشغلی (افراد تماس یافته با خون و ترشحات آلوده به اچ آی وی).

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
مرکز مدیریت بیماری های واگیر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت بهداشت
دفتر آموزش و ارتقای سلامت

اچ آی وی و بیماری های ناادرست

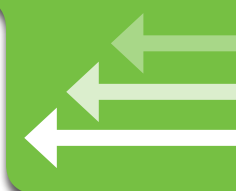

بستک اطلاعات

اچ آی وی / ایدز:

انگه و تبعيض نسبت به مبتلايان به اچ آی وی / ایدز

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به ایدز باشند:
خودمراقبتی و آزمایش اچ آی وی دو عامل موثر در پیشگیری ایدز

انگ و تبعیض

انگ و تبعیض به اشکال و دلایل مختلف دیده می‌شود و مصادیق انگ و تبعیض مرتبط با اچ‌آی‌وی/ایدز از سراسر دنیا گزارش شده است. انگ یا داغ ننگ (stigma) اصطلاحی است که توسط یونانی‌ها، برای اشاره به علائم بدنی ایجاد شده حاصل از سوزاندن و یا بریدگی بر روی پوست افراد مجرم به‌کار برده می‌شد. اما امروزه منظور از انگ، بیش‌تر رسوایی و ننگ حاصل از داشتن خصوصیتی متفاوت از افراد دیگر است.

باورها، اعتقادات و نگرش‌های متفاوت افراد، گاهی منجر به اشکال مختلفی از انگ و تبعیض در برابر یک گروه با اعتقادات متفاوت می‌شود. یکی از گروه‌هایی که خیلی زیاد با پدیده انگ روبه‌رو می‌شوند، افراد مبتلا به اچ‌آی‌وی هستند. به دلیل این‌که انتقال اچ‌آی‌وی با استفاده از مواد مخدر و یا رفتار جنسی پرخطر مرتبط است، به همین علت در نظر خیلی از افراد، این بیماری ترسناک بوده و صرفاً متعلق به گروه خاصی از افراد مثل مردان هم‌جنس‌گرا، مصرف‌کنندگان مواد مخدر و افراد با رابطه جنسی متعدد و خارج از چارچوب خانواده تصور می‌شود. همین موضوع باعث شده که مردم تصور کنند:

با دور ماندن از افراد اچ‌آی‌وی مثبت می‌توانند از خطر ابتلا به بیماری در امان بمانند. علاوه بر آن، بعضی افراد تصور می‌کنند که ابتلا به اچ‌آی‌وی به‌عنوان مجازات الهی برای افراد با رفتارهای در تضاد با ارزش‌های اخلاقی در جامعه است و ابتلا به ایدز نتیجه بی‌مسئولیتی‌های شخصی افراد و گناهان آن‌ها است. معمولاً این افراد به‌عنوان افرادی گناه‌کار و مقصر شناخته می‌شوند، نه افراد بیماری که نیازمند کمک و یاری هستند. این تصورات باعث تشدید انگ و در نتیجه تبعیض نسبت به افراد اچ‌آی‌وی مثبت می‌شود.

عدم آگاهی از راه‌های انتقال اچ‌آی‌وی، یکی از دلایل اصلی ایجاد انگ نسبت به افراد اچ‌آی‌وی مثبت است. حتی گاهی اوقات علی‌رغم وجود اطلاعات کافی، مردم و حتی کارکنان بهداشتی نیز بین افراد مبتلا و غیرمبتلا تفاوت قایل می‌شوند.

در دنیا تحقیقات زیادی در خصوص بررسی تاثیر انگ و تبعیض، بر گسترش ایدز انجام شده است. بین انگ و تبعیض نسبت به اچ‌آی‌وی/ایدز در جامعه با تمایل افراد برای انجام آزمایش تشخیصی اچ‌آی‌وی، تمایل مبتلایان برای شروع درمان ضد ویروسی و حتی پایبندی برای ادامه درمان و نیز تمایل افراد برای افشای وضعیت ابتلای خود به دیگران به‌خصوص افراد درمان‌گزار تباط مستقیمی وجود دارد.

ایدز تنها یک مشکل پزشکی نیست، بلکه یک مشکل اجتماعی و فرهنگی نیز هست.

در بسیاری از جوامع، این بیماری تابو تلقی می‌شود و با هاله‌ای از شرم و ممنوعیت‌های اخلاقی و فرهنگی همراه است که این موضوع مانع افشای بیماری شده و این مساله منجر به پنهان ماندن بیماری، طی نشدن دوره درمان و در نتیجه تاثیر بر گسترش ایدز خواهد شد.

به علت پیش داوروی و ترس از سرایت بیماری، این بیماران در مورد انتخاب مسکن، شغل، دریافت مراقبت‌های بهداشتی و حمایت عمومی مورد تبعیض قرار می‌گیرند. انگ ناشی از ابتلا به اچ‌آی‌وی/ایدز باعث نابرابری و تبعیض افراد مبتلا از حقوق اجتماعی شان می‌شود.

رفتارهای نامناسب و تحقیرآمیز موجب انزوای بیمار شده و حتی فرصت آموزش را از کودکان مبتلا می‌گیرد. افراد مبتلا، معمولاً نگرانی و اضطراب دارند که بخشی از آن به علت وحشت آن‌ها از مرگ، وحشت از طرد و تنهایی و انزوا، انگ اجتماعی و ترس برای از دست دادن شغل یا ترس از ایجاد ناتوانی است.

پیامدهای انگ و تبعیض

از نتایج انگ می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- طرد بیمار از خانواده و جامعه؛
- در مواردی حتی طرد خانواده بیمار از جامعه و بستگان؛
- محدودیت در برقراری معاشرت و فعالیت‌های اجتماعی؛
- محدودیت در اشتغال، اخراج شدن از محیط کار؛
- انگ، تبعیض، نگرش و برخورد بد مردم نسبت به بیماران و حتی خانواده‌های آن‌ها؛
- عدم بهره‌مندی بیماران از خدمات درمانی به دلیل ترس پزشکان یا درمان‌گران در ارائه خدمات؛
- محدودیت در ازدواج و در مواردی از هم‌گسیختگی زندگی مشترک؛
- ایجاد عوارض روحی - روانی، از جمله: احساس خجالت، شرمندگی و اندوه از ابتلای به بیماری، ناامیدی، اضطراب و افسردگی به علت ترس از برملا شدن وضعیت بیماری؛
- محدودیت در داشتن زندگی معمولی و حفظ گمنامی در زندگی؛
- محدودیت و حتی ممنوعیت برای ورود افراد مبتلا به خانه و حتی ایزوله شدن و تنها ماندن آن‌ها در خانواده؛
- عدم پذیرش کودکان مبتلا در مدرسه؛
- دریافت کم‌تر حمایت‌های اجتماعی در مقایسه با سایر بیماری‌های مزمن؛

انگ و تبعیض در مورد اچ‌آی‌وی، می‌تواند به اندازه خود بیماری باعث ایجاد آسیب شود. معمولاً انگ نسبت به زنان مبتلا بیش‌تر از مردان مبتلا است.

متأسفانه بسیاری از افراد مبتلا به اچ‌آی‌وی وقتی برای دریافت خدمات، به ارایه‌دهندگان خدمات بهداشتی مراجعه می‌کنند، انتظار دارند که آن‌ها یاورشان باشند ولی در این مواجهه نیز با انگ و تبعیض مواجه می‌شوند. نتیجه نگرش منفی افراد درمان‌گر به این بیماران، امتناع یا تأخیر در پذیرش آن‌ها، ارایه نامطلوب خدمات درمانی، ترخیص زودهنگام افراد، انجام آزمایش بدون رضایت فرد، عدم رعایت رازداری، نسبت ناروا دادن به فرد و حتی رفتارهای توهین‌آمیز و تحقیرکننده است.

انگ مرتبط با اچ‌آی‌وی که از سوی کارکنان درمانی نسبت به بیماران اعمال می‌شود، به دلیل فقدان آگاهی آن‌ها، ترس از تماس‌های اتفاقی با بیمار و همراه دانستن بیماری ایدز با انجام رفتارهای غیر اخلاقی است.

ابتلا به اچ‌آی‌وی در بسیاری موارد ارتباط تنگاتنگی با مصرف مواد مخدر، محرک و روانگردان و نیز ارتباط جنسی خارج از چارچوب خانواده دارد. در بسیاری از جوامع این رفتارها، در تضاد با ارزش‌های مذهبی و باورهای اجتماعی و فرهنگی مردم است، به همین علت این بیماری در نظر افراد جامعه ترسناک بوده و حتی به گروه‌های خاصی نسبت داده می‌شود. این موضوع سبب شده است تا افراد تصور کنند که با دوری جستن از این گروه‌ها و همچنین افراد مبتلا به اچ‌آی‌وی می‌توانند از خطر ابتلا به اچ‌آی‌وی در امان بمانند.

انگ و تبعیض، پیامد عدم آگاهی و شناخت مردم از بیماری ایدز است. علی‌رغم تلاش‌های فراوان برای افزایش آگاهی مردم در مورد ماهیت بیماری و راه‌های انتقال و پیشگیری آن، بسیاری از افراد جامعه هنوز هم در این خصوص باورهای نادرستی دارند و بسیاری ممکن است دست دادن، روبوسی، گزش پشه و استخر را راه انتقال بدانند.

تبعیض قائل شدن بین بیماران مبتلا به ایدز و دیگر بیماران کارپسندیده ای نیست

افراد مبتلا به ایدز به همراهی همه ما نیاز دارند

انگ و تبعیض و همه‌گیری اچ‌آی‌وی / ایدز

با توجه به پیامدهای انگ و تبعیض نسبت به مبتلایان در جامعه، بسیاری از افرادی که رفتارهای پرخطر دارند از پیگیری و انجام آزمایش برای مشخص نمودن وضعیت خود اجتناب می‌کنند. همچنین انگ و تبعیض باعث می‌شود تا تعدادی از افرادی که از ابتلای خود آگاه هستند برای دریافت خدمات مراجعه نکنند و حتی سعی کنند وضعیت ابتلای خود را تا جایی که مقدور است مخفی نگه دارند.

عدم آگاهی یا داشتن اطلاعات نادرست در کنار عدم افشای وضعیت و تداوم رفتارهای پرخطر به خصوص رفتارهای جنسی محافظت نشده و بدون کاندوم می‌تواند موجب گسترش و همه‌گیری بیماری ایدز شود. بنابراین یکی از مهم‌ترین اقدامات برای پیشگیری در این خصوص، کاهش میزان انگ نسبت به افراد مبتلا در جامعه است، تا افراد با رفتارهای پرخطر بدون نگرانی به مراکز مشاوره بیماری‌های رفتاری و یا پزشک مراجعه کرده و آزمایش دهند. همچنین در زمان نیاز به دریافت هرگونه خدمات پزشکی و یا خدمات دندانپزشکی، بدون هیچ ترسی از تبعیض در بهره‌مندی از خدمات، وضعیت ابتلای خود را اعلام کنند.

راه کارهایی برای کاهش انگ و تبعیض

انگ و تبعیض یکی از عوامل مهم و تاثیرگذار در همه‌گیری ایدز است و برای کاهش آن انجام مداخلات و راه‌کارهایی در حیطه‌های مختلف از جمله حیطه‌های ملی، اجتماعی، خانوادگی، آموزشی و بهداشتی - درمانی ضروری به نظر می‌رسد.

تدوین و تصویب قوانین و حقوق اجتماعی برای افراد مبتلا و امتناع از محرومیت آن‌ها از حقوق عمومی و نیز تامین امنیت شغلی و اجتماعی این افراد از مداخلات و راه‌کارهای کاهش انگ و تبعیض علیه افراد مبتلا است.

همچنین آموزش، افزایش آگاهی و دانش افراد در خصوص ماهیت بیماری و راه‌های پیشگیری، مراقبت و درمان این افراد و از سوی دیگر ادغام برنامه‌های پیشگیری از انتقال اچ‌آی‌وی / ایدز از مادر به کودک و ادغام برنامه‌های کاهش آسیب در برنامه‌های بهداشتی از دیگر مداخلات موثر در کاهش انگ و تبعیض خواهد بود. بی‌شک برای این‌که بتوان انگ مرتبط با اچ‌آی‌وی / ایدز را کاهش داده و یا آن را در جامعه حذف کرد، ضمن افزایش آگاهی عمومی مردم، مشارکت همه سازمان‌ها و گروه‌ها ضروری به نظر می‌رسد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 معاونت بهداشت
 مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 معاونت بهداشت
 دفتر آموزش و ارتقای سلامت

انگه و تبعیض نسبت به مبتلایان به اچ‌آی‌وی/ایدز

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی حرمزگان

مجتمع آموزشی، پژوهشی و درمانی پیامبر اعظم (ص)

شعار روز جهانی ایدز:

برابری

EQUALIZE

World AIDS Day. 1 December, 2022

۴ آذر ۱۴۰۱ روز جهانی مبارزه با ایدز

به نابرابری هایی
که مانع پایان دادن
به ایدز می شود،
رسیدگی کنیم.

واحد آموزش سلامت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان

مجتمع آموزشی، پژوهشی و
درمانی پیامبر اعظم(ص)
واحد آموزش سلامت

خانواده و نقش آن در پیشگیری از ایدز

در تربیت فرزندان نباید خیلی سخت گیر و نه خیلی آسان گیر بود، بلکه باید بر رفتار آنها نظارت داشت.

از جمله عوامل محافظ می توان به موارد
زیر اشاره کرد:

حمایت خانواده نه تنها در پیشگیری از ایدز موثر است، بلکه در افرادی که با اچ آی وی زندگی می کنند نیز این حمایت نقش دارد، به طوری که افرادی که از حمایت خانوادگی خوبی برخوردار هستند، در پیشگیری از انتقال ایدز مسوولیت پذیری بیشتری دارند.

پیوندهای خانوادگی قوی
نظارت والدین بر رفتار فرزندان و ارتباط آنها با دوستان و همسالان
تعیین قواعد و قوانین منظم و پایدار
درگیر بودن و مرتبط بودن والدین با زندگی فرزندان
موفقیت تحصیلی
پیوند قوی با نهادهای مختلف اجتماعی به خصوص مدرسه، مسجد و..

عوامل خطر ساز:

- سابقه مصرف مواد مخدر، محرک و الکل (حتی مصرف تفریحی آنها)
- فضایی خانوادگی پرتنش و آشفته و ناسازگاری والدین با هم یا با فرزندان
- جدایی پدر و مادر
- عدم حمایت یا حمایت ناکافی از فرزندان
- مصرف سیگار در سنین پایین
- خجالت و کمرویی شدید یا خشونت و رفتارهای پرخاشگرانه
- بعضی از ویژگی های شخصیتی در نوجوانان مثل هیجان خواهی، تنوع طلبی یا برخی مشکلات روانی خاص، اختلالات روانپزشکی نظیر اختلالات بیش فعالی، اختلال دوقطبی، اختلالات شخصیت.
- وضعیت اقتصادی نامناسب خانواده
- نداشتن برنامه های مناسب برای اوقات فراغت
- شکست و ضعف تحصیلی و یا ترک تحصیل

رفتارهای پرخطر مرتبط با چای وی / ایدز

- ✓ تزریق با سرنگ مشترک
- ✓ رفتارهای جنسی محافظت نشده
- ✓ مصرف مواد مخدر، محرک و الکل
- ✓ داشتن شرکای جنسی متعدد

اچ آی وی و باورهای نادرست

«اچ آی وی» همان «ایدز» است!

فرد مبتلا به اچ آی وی عمر طولانی ندارد!

نیش پشه می تواند باعث انتقال اچ آی وی شود!

اچ آی وی بیشتر در افراد همجنس گرا دیده می شود!

ارتباط جنسی با افرادی که ظاهراً سالم هستند بی خطر است و اشکالی ندارد!

مصرف مشروبات الکلی و مواد روان گردان تاثیری در ابتلا به اچ آی وی ندارد!

ابتلا به بیماری های آمیزشی مانند سوزاک و سیفلیس تاثیری در ابتلای افراد به اچ آی وی ندارد!

کودکان مبتلا به اچ آی وی / ایدز باید از سایر کودکان جدا شوند چون احتمال دارد ویروس را به سایر دانش آموزان منتقل کنند!

همه افراد ممکن است در معرض خطر ابتلا به
ایدز باشند:

**خودمراقبتی و آزمایش اچ آی وی دو عامل
موثر در پیشگیری ایدز**

پیامدهای انگ و تبعیض در بیماران مبتلا به ایدز

➤ طرد بیمار از خانواده و جامعه؛ حتی طرد خانواده بیمار از جامعه و بستگان؛

➤ محدودیت در برقراری معاشرت و فعالیتهای اجتماعی؛

➤ محدودیت در اشتغال، اخراج شدن از محیط کار؛

➤ انگ، تبعیض، نگرش و برخورد بد مردم نسبت به بیماران و خانوادههای آنها؛

➤ عدم بهره مندی بیماران از خدمات درمانی به دلیل ترس پزشکان یا درمانگران در ارائه خدمات؛

➤ محدودیت در ازدواج و در مواردی از همگسیختگی زندگی مشترک؛

➤ ایجاد عوارض روحی - روانی، از جمله: احساس خجالت، شرمندگی و اندوه از ابتلای به بیماری، ناامیدی، اضطراب و افسردگی به علت ترس از برملا شدن وضعیت بیماری؛

➤ محدودیت در داشتن زندگی معمولی و حفظ گمنامی در زندگی؛

➤ محدودیت و حتی ممنوعیت برای ورود افراد مبتلا به خانه و حتی ایزوله شدن و تنها ماندن آنها در خانواده؛

➤ عدم پذیرش کودکان مبتلا در مدرسه؛

➤ دریافت کمتر حمایت های اجتماعی در مقایسه با سایر بیماری های مزمن؛

۴ آذر روز جهانی ایدز

روز جهانی ایدز
HIV

راه‌های انتقال اچ‌آی‌وی (HIV)

سه راه عمده انتقال اچ‌آی‌وی عبارت است از :

از طریق خون و فرآورده‌های خونی آلوده

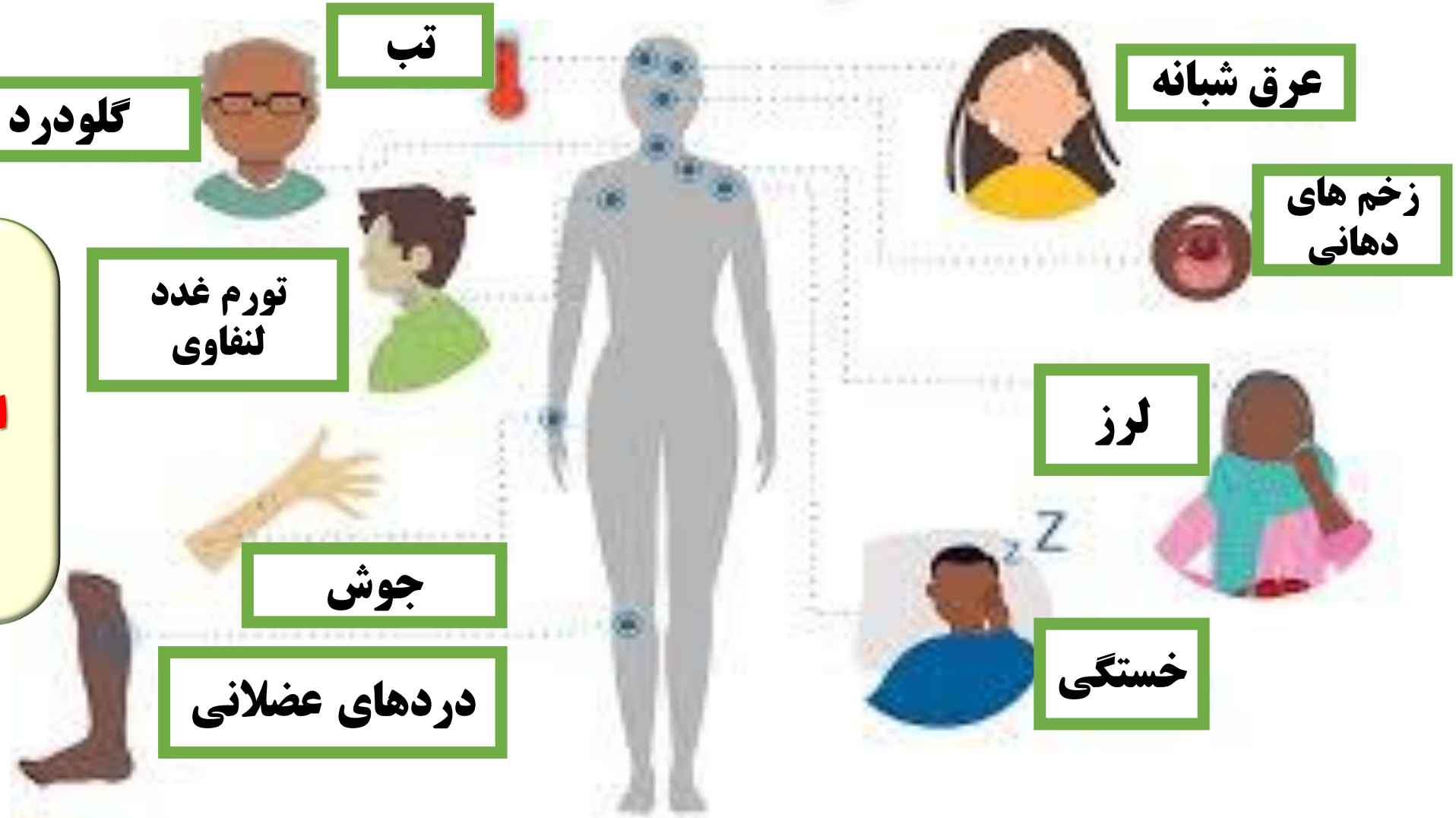
روابط جنسی محافظت نشده با فرد مبتلا به اچ‌آی‌وی

از مادر مبتلا به اچ‌آی‌وی به فرزند

تشخیص زودرس مادران مبتلا، مهم‌ترین اقدام برای جلوگیری از تولد نوزادان مبتلا به اچ‌آی‌وی است. بنابراین خانم‌ها باید قبل از بارداری و حتی در زمان بارداری از ابتلای خود به اچ‌آی‌وی آگاه شوند تا بتوانند با اقدامات پیشگیرانه از انتقال ویروس به نوزاد خود جلوگیری کنند.

علائم ایدز

به خاطر داشته باشید علائم ایدز اختصاصی نیستند، تنها راه تشخیص آزمایش است.